

ISRAEL-EU BUSINESS INFORMATION SHEET

גיליון מס' 21 של העלון

יחסי ישראל האיחוד האירופי

מתעכב המו"מ על הסכם תעופה בין ישראל לאיחוד האירופי

מתעכב המו"מ בין ישראל לאיחוד האירופי על הסכם תעופה חדש. עדיין לא נקבע לוח זמנים לסבב הדיונים בין ישראל לאיחוד, בניגוד לרושם שנוצר כי ישראל מעוניינת לזרז את המו"מ.

בנציבות האיחוד האירופי ממתנים להודעה ישראלית על המשלחת שתנהל את המו"מ עם האיחוד. נראה, כי העיכוב נובע מהתארגנות מחדש של רשות התעופה האזרחית, שתכלול שינויים באיוש. רק לאחר שיסתיים תהליך זה, תיקבע המשלחת הישראלית למו"מ ואז יקבעו את לוח הזמנים.

נציבים באיחוד תומכים בשיפור היחסים עם ישראל

ארבעה נציבים של האיחוד האירופי הביעו תמיכה בנקיטת צעדים בשיפור היחסים של האיחוד עם ישראל. הם נפגשו עם משלחת של התאחדות התעשיינים, בראשותו של שרגא ברוש, נשיא ההתאחדות. הפגישות סייעו בהידוק הקשרים, בפיתוח רעיונות לשתוף פעולה והניבו צעדים מעשיים למימושם.

ביקורם של שרגא ברוש, גד פרופר, יו"ר לשכת המסחר ישראל האיחוד האירופי, ודני קטריבס, מנהל אגף סחר חוץ בהתאחדות התעשיינים. לפגישות בבריסל נלוו רן קוריאל, שגריר ישראל באיחוד, ורמירו סיבריאן אוזל, שגריר האיחוד בישראל. ברוש הציג לפני נציבי האיחוד האירופי, כי שליש מהיצוא מופנה לצפון אמריקה כולל כ-60% מוצרי היי טק, וכי השליש המופנה למדינות האיחוד האירופי כולל רק כ-30% היי טק. הפער מוסבר, בין היתר, בהעדר חשיפה מספקת באירופה ליכולותיה של ישראל ובהעדר שיתוף פעולה מספיק בין ישראל לאיחוד האירופי שהוא בבסיס הסחר בהיי-טק, בשונה מהמסחר המסורתי בסחורות.

ברוש המחיש את הדבר גם במצב השקעות בישראל. מתוך כ-13 מיליארד דולר השקעות זרות ישירות בתעשייה בישראל, פחות מאחוז אחד מקורו באירופה. למעשה, כמעט כל ההשקעות בתחום זה מקורן בארה"ב.

הפגישות של משלחת ברוש הייתה עם גותר ורהוייגן, סגן נשיא האיחוד ונציב לענייני תעשייה, פיטר מנדלסון, נציב הסחר, ולדימיר ספידלה הנציב לענייני עבודה ושוויון הזדמנויות, ויאן פיגל, הנציב לענייני חינוך והכשרה המקצועית. גם נפגשו עם אגף המו"פ.

גותר ורהוייגן הביע ידידות לישראל, והדגיש כי לגרמנים ולאירופאים יש אחריות מיוחדת לישראל. הוא הוסיף, כי באגף שלו ישראל היא מדינה בעלת עדיפות וכי "הכל פתוח בפניה", כולל תחום החלל המצוי בסמכותו. אבל בהמשך דבריו סייג את הדברים באמריקה והבהיר כי הדברים פתוחים רק למדינות החברות.

ורהוייגן הטעים, כי יעודד אישית תעשיינים אירופאים להשתתף במשלחת שתגיע לדיאלוג העסקי עם אנשי העסקים הישראליים. ביחס למפגש טרילטראלי עם ירדן בנושא עסקים קטנים ובינוניים, אמר כי ישמח לקיימו רק במידה שכולם יהיו מעוניינים בו.

פיטר מנדלסון דן עם הישראלים בהסכם הסחר בשירותים עליו מבקשים הצדדים לחתום ובפוטנציאל הגדול הטמון בו לישראל ולמדינות האיחוד. הודגש הצורך לקדם את הדיונים בנושא הסכם השירותים.

מנדלסון הבטיח לברוש כי בשנת 2008 עם מעבר האיחוד האירופי לסידורי הביטחון החדשים בין המדינות, תהיה ישראל ברשימת המדינות הראשונות להצטרפות. הצדדים הסכימו כי אי צירוף ישראל יפגע באופן אנוש בסחר ביניהם, לפיכך ישראל תצורף לרשימת המדינות. הנהנות מהסדרי הביטחון החדשים.

בפגישה עם ולדימיר ספידלה, הנציב לענייני עבודה, הוצגה סקירה על מודל היחסים השורר בישראל בין המעסיקים לארגוני העובדים. ספידלה הזמין את ארגוני המעסיקים והעובדים בישראל להצטרף כחברים קבועים בשתי סוכנויות אירופיות, האחת העוסקת בשיפור תנאי העבודה והמחיה, והשנייה בשדרוג מקומות העבודה לבטוחים יותר, בריאים יותר ובעלי תפוקה גבוהה יותר. ברוש נענה להזמנה ובקרום בישראלים יצטרפו לסוכנויות האלה.

נשיא התאחדות התעשיינים בחן עם יאן פיגל, הנציב לענייני הכשרות מקצועיות, אפשרויות לשיתוף פעולה בין מערכת החינוך ומערכת ההכשרה המקצועית, שבהן עוסקת התאחדות התעשיינים, לבין המערכות המקבילות באיחוד. גם ברוש ביקש מהנציב, לפעול לצירוף ישראל ל"הסכם בולוניה" על אף אי היותנו חברים באיחוד האירופי, ובכך לאפשר הכרה בהשכלתם של סטודנטים הזרים הלומדים בישראל בחזרתם לארצותיהם באירופה. זאת במקביל להכרה בהשכלתם של סטודנטים ישראלים החוזרים ארצה אחרי שהשלימו לימודיהם באירופה. פיגל הביע את תמיכתו בהכרה הדדית שכזו בין האוניברסיטאות בארץ ובאירופה והבטיח לקדם נושא זה במהלך ביקורו בארץ.

יצורפו ישראלים לוועדות ההיגוי של תוכנית המו"פ

שרגא ברוש, נשיא התאחדות התעשיינים, דרש ממשרד המו"פ של האיחוד לצרף נציגים ישראלים לוועדות ההיגוי של התוכנית השביעית. גם הוא ביקש להקל על תנאי ההצטרפות של חברות קטנות ובינוניות לתוכנית.

על פי סיכום שהושג, נקבע שהצד הישראלי יעביר למשרד המו"פ את שמות הנציגים מהאקדמיה והתעשייה לשם צירופם כחברים בוועדות. הצדדים הביעו את ביטחונם, כי צירוף נציגים ישראלים יתרום משמעותית הן לעבודת הוועדות והן לסיכוי החברות הישראליות לזכות בפרויקטים.

מה מתבשל בבריסל?

מאמצים להשגת עסקה על האמנה בבריסל

מאמצים מוגברים נעשים בבריסל ובליסבון כדי להגיע להסכמה רחבה ביחס להצעה החדשה של אמנת אירופה. הכוונה היא להביא את האמנה לאישור פסגת ראשי האיחוד האירופי שתתקיים בליסבון ב-19-18 באוקטובר.

ההערכות הן, שהפעם יש סיכוי שיצליחו להגיע להסכמה רחבה ביחס לאמנה האירופית החדשה, אשר תהיה למעשה החוקה של אירופה המורחבת. בין היתר, שוקדים לשכנע את ממשלת פולין לתמוך בהצעת האמנה, ולהסיר את ההסתייגויות שהעלתה בחודשים האחרונים.

אחד המכשולים שהוסרו בדרך לאישור האמנה הייתה הודעת בריטניה שהיא שבעת רצון מהסעיפים שהוכנסו באמנה. סעיפים אלה מגבילים את היקף הסמכויות של האיחוד ביחס לשיתוף פעולה משפטי ומשטרת. אמנם היו ממשלות באיחוד שלא היו מרוצים ממאמצי בריטניה להוציא סעיפים שהיו מחזקים את האיחוד האירופי, אבל לבסוף הסכימו לזה כדי לקדם את אישור אמנת אירופה.

המנגנון הגדול של נשיא הפרלמנט האירופי

בבריסל מספרים, שלנשיא הפרלמנט האירופי, האנס-גרט פוטרינג, יש לשכה עמוסה עוזרים, הנמצאת בתהליך הרחבה. היא מונה עתה כבר 45 עובדים, כאשר לא ברור איך מעמידים לרשותם את מספר החדרים הדרוש בבנייני הפרלמנט האירופי בבריסל ובלוקסמבורג.

הלשכה של נשיא הפרלמנט האירופי מונה יותר עובדים מאשר הלשכה של נשיא נציבות האיחוד האירופי, ג'וסה מנואל בארסו. זאת למרות שהוא עמוס בתפקידים ובמשימות כדי להבטיח הפעילות התקינה של מוסדות האיחוד האירופי.

גם הפרלמנט האירופי מגביר הפיקוח על הלוביסטים

גם הפרלמנט האירופי מגביר את הפיקוח על הלוביסטים. הפרלמנט ידון בקרוב בהצעות ביחס למערכת הפיקוח, כאשר הכוונה היא לעדכן את התקנות המיושנות למאה ה-21. הפיקוח על הלוביסטים יעשה במידה רבה לפי המודל של רישום הלוביסטים בקונגרס האמריקאי.

כיום יש כ-5,000 לוביסטים שיש להם היתר לפעול בפרלמנט האירופי. כיום הלוביסטים חייבים למסור מידע בסיסי על עצמם כדי לקבל את התג המאפשר להם נגישות לאזור של חברי הפרלמנט ומשרדיהם. על פי ההצעה הנידונה עתה בפרלמנט, להנהיג רישום וולונטארי לקבוצות ציבוריות, לקבוצות עסקיות, לארגוני לא ממשלתיים ולמשרדי עורכי דין. אלה שלא יירשמו במשרדי הפרלמנט, לא תינתן להם כניסה חופשית לפרלמנט ויוכלו להעביר חוות דעת לוועדות הפרלמנט, כאשר יתייחסו לעמדותיהם כאל עמדות של אינדיבידואלים ולא מייצגים ארגונים וקבוצות.

כזכור, נציבות האיחוד האירופי הנהיגה רישום של לוביסטים הרוצים להשפיע על החלטות נציבי האיחוד האירופי. גם בוחנים הרעיון של קביעות רמות שונות של חיוב בגילוי המצב הפיננסי לקבוצות לוביסטיות. סלים קלאס, הנציב למאבק במעשי רמאות, הזהיר שאם החברות לא ישתפו פעולה, הוא ינהיג שיטה דרקונית בטיפול בלוביסטים, כפי שמקובל בקונגרס האמריקאי.

מה קורה באירופה?

מפת דרכים אירופית למניעת זעזועים בשוקי ההון

שרי הכספים של מדינות האיחוד האירופי סיכמו על מפת דרכים למניעת זעזועים בעתיד בשוקי ההון. הם הסכימו על קווים מנחים ביחס לשקיפות, סטנדרטים של קביעת שווי וניהול סיכונים.

בדיוני שרי הכספים צויין, כי היורו הוא מטבע יציב. מקור הזעזועים בשוקי הכספים הוא באירועים בארה"ב. אולם השפעת האירועים האלה אינה רצינית ביחס לשנת 2007, אבל יש סיכונים מסוימים ביחס לשנת 2008. לכן, שרי הכספים החליטו לבצע שורה של מחקרים מקצועיים במהלך 15 החודשים הקרובים כבסיס לקווים המנחים למפת הדרכים לשוקי ההון.

מפת הדרכים של האיחוד האירופי כוללת את הצעדים הבאים:

- להבטיח שקיפות למשקיעים, השווקים והרגולטורים ע"י בחינת האפשרות שהבנקים יחשפו מעורבותם למכשירים הפיננסיים.
- לשפר את הכלים לביצוע הערכות שווי של נכסים ולבחון את הכלים של הערכות שווי שמבצעים משקיעים לא בנקאיים.
- לבחון האפשרות של הנהגת פיקדונות עם בטחונות במדינות האיחוד האירופי.
- לשפר את תפקוד שוקי ההון, תוך בחינה קרובה של חברות דירוג האשראי, במיוחד לגבי מבנה המכשירים הפיננסיים ובחינת שוקי ההון שאינם מפוקחים ע"י רגולטורים.

ביקורת המכס תבוטל על סחורות המונעות בין נמלי אירופה

נציבות האיחוד האירופי מציעה לבטל את ביקורת המכס על סחורות המונעות בין נמלי אירופה. מוצע לנהוג במטענים האלה בדומה לסחורות המועברות במשאיות בין מדינות האיחוד שאינן עוברות ביקורת של המכס.

המהלך הזה נועד לעודד העברת סחורות בין מדינות האיחוד באמצעות כלי שיט. הדבר יסייע לצמצם את מספר המשאיות הנעות בכבישי האיחוד, כשבחלק מהכבישים גורם לעומס גדול. ההערכה היא, שהדבר יעודד את התחרות בין הובלה בים להובלה ביבשה וייצור מקומות עבודה רבים בספנות האירופית בשנים הקרובות.

עד כה, הייתה הסתייגות מצד חלק ממדינות האיחוד לביצוע מהלך כזה, המסיר פיקוח על מטענים ימיים בגלל סיכוני ביטחון והברחות סמים.

להצעת נציבות האיחוד האירופי תהיה השפעה רבה על בריטניה, שכל הסחורות מגיעות אליה באמצעות הנמלים ועוברות בדיקה של המכס. ממשלת בריטניה תיבחן את המשמעויות כדי שתקבע עמדתה בעניין זה, ומעריכים שתציג את הסתייגותיה.

נמשכת המחלוקת על מימון פרוייקט גלילאו

נמשכת המחלוקת באיחוד האירופי ביחס לדרכי מימון פרוייקט גלילאו להכוונה לווינית, המתחרה במערכת האמריקאית GPS. שרי הכספים לא הצליחו במושכם להגיע להסכמה על המקורות לגיוס הסכום הנוסף של 2.4 מיליארד יורו הדרושים. ישראל שותפה בפרויקט זה.

נציבות האיחוד האירופי הציעה, שהכסף הדרוש יגויס מהכסף הלא מנוצל בתקציב המיועד לסובסידיות החקלאיות. הכסף המוצע על סבסוד החקלאות נחסך בחלקו בעקבות רפורמה בחקלאות. גרמניה הביעה התנגדות להצעת מימון זו. היא דורשת שהמימון יינתן ע"י מדינות שהחברות שלהן שותפות בפרוייקט.

אם שרי הכספים לא יצליחו במושכם בנובמבר להגיע להסכמה בנושא מימון גלילאו, יועבר הנושא להכרעת פסגת ראשי מדינות האיחוד האירופי. הם יתכנסו בדצמבר.

האיחוד יבטל את המכסות על יבוא טקסטיל סיני

האיחוד האירופי וסין הגיעו לכלל הסכמה שהאיחוד יבטל את המכסות על יבוא טקסטיל סיני למדינות האיחוד מהשנה הבאה. במקום זאת, יופעל מערכת מעקב.

על פי הסיכום, המוצרים הבאים המיובאים מסיין יימצאו במעקב: טי-שירטס, סוודרים, מכנסים, שמלות, חזיות, חולצות סדינים וחוטים. לא ייכללו במעקב מוצרי כותנה, מגבות מטבח ומפות שולחן כי היקף היבוא לאירופה הוא קטן. מערכת המעקב תאתר הנפקת רישיונות יצוא בסין ויבוא למדינות האיחוד האירופי.

צרפת דרשה להאריך את ההגבלות המכסיות על יבוא טקסטיל מסיין. אבל מדינות אחרות תמכו בהסכם החדש, שהושג בין נציבות האיחוד האירופי לסיין. בין המשקיפים בבריסל יש חילוקי דעות בין מדינות האיחוד ביחס ליבוא מוצרי הטקסטיל מסיין.

הרשויות יחקרו המיזוג בין תומסון לרויטרס

רשות ההגבלים העסקיים של האיחוד האירופי ינהלו חקירה מקיפה ביחס לרכישת רויטרס ע"י תומסון קורפץ בסכום של 18.4 מיליארד דולר. החקירה תתמקד בטענה שעסקת המיזוג תפגע בתחרות בתעשיית שירותי המידע הפיננסי באירופה.

המיזוג בין תומסון לרויטרס יצמצם את מספר החברות הגדולות המוכרות מידע ומערכות מסחר לתעשיית השירותים הפיננסיים משלוש לשתים בלבד. לפי נתונים, רויטרס מחזיקה ב-23% מהשוק, תומסון ב-11%, בעוד שבלומברג, המתחרה, ב-33% משוק המידע. שתי החברות המתמזגות הצהירו, כי ימשכו לעבוד ביחד עם נציבות האיחוד האירופי כדי לפתור את הסוגיות שהנציבות ציינה כדורשות בחינה נוספות. זאת מכיוון שלמיזוג עלולה להיות השפעה על מוסדות פיננסיים ולקוחות למוצרים של שתי החברות.

נציבות האיחוד האירופי צריכה לסכם את הבדיקה עד ה-25 בפברואר 2008. עד מועד זה, חייבת הנציבות להחליט אם לאשר את העסקה או לחסום אותה או לקבוע תנאים לאישור העסקה. לא מוציאים מכלל הנחה, כי בין התנאים, תהיה מכירת כמה מהחטיבות או מתן התחייבויות להבטחת תחרות. העסקה הזו גם חייבת לקבל את אישור רשות ההגבלים העסקיים של בריטניה וארה"ב.

הונגריה נדרשת להקפיא חוק המונע השתלטות על ענק האנרגיה

נציבות האיחוד האירופי הזהירה את ממשלת הונגריה מאישור בפרלמנט של חוק המגן על ענק האנרגיה MOL מהשתלטות זרה. החוק הזה נועד להגביר התקנות המציבות מכשולים בפני השתלטות על חברות אסטרטגיות.

למעשה, עוד בדצמבר אשתקד הוגשה תביעה לבית המשפט העליון האירופי כנגד חוק ההפרטה ההונגרי. טענת נציבות האיחוד האירופי הייתה שיש לבטל בחוק את סעיפי האפליה כנגד משקיעים זרים. הדין בתביעה טרם החל.

הפרשה הזו צצה מחדש לאחר שהחברה האוסטרית OMV הגישה הצעת רכש על חברת MOL. ההונגרים חוששים מאובדן נכסים אסטרטגיים. הם מעריכים, שמוסדות האיחוד האירופי יאשרו את העסקה אם החברה הממוזגת תמכור חלק מבתי הזיקוק בהונגריה ובסלובקיה הנמצאים בבעלות החברה ההונגרית. לכן, ממשלת הונגריה יזמה את המהלך של חקיקת חוק המונע השתלטות של גורמים זרים על נכסים אסטרטגיים

מיסוי באירופה

רפורמה במס באיטליה

ממשלת איטליה אישרה רפורמה במערכת המיסוי. השינויים המוצעים ייכנסו לתוקף ב-1 בינואר 2008, אם הפרלמנט האיטלקי יאשר את הרפורמה עד אמצע נובמבר. הצעת הרפורמה כבר הונחה על שולחן הפרלמנט, והממשלה עושה מאמצים כדי להבטיח את אישור הרפורמה.

הרפורמה המוצעת כוללת את צעדי המיסוי הבאים:

- הורדת מס החברות מ-33% ל-27.5%.
- הורדת המס האזורי מ-4.25% ל-3.9%.
- מתן פטור של 95% ממס רווחי הון ודיווידנדים.
- הגבלה של ניכוי הוצאות כנגד תשלומי מס על הכנסות מריבית עד לתקרה של 30%.

רק החברות הגדולות ייהנו ממס חברות אירופי

מהנהגת מס חברות אירופי אחיד תהננה בעיקר החברות הגדולות, בעוד שהדבר יעמיס הוצאות גדולות יותר על חברות קטנות - קובע מחקר שנערך ע"י מחלקת המחקר של דו"יטשה בנק.

על פי הניתוח של הבנק הגרמני, הנהגת מס חברות אירופי אחיד, אשר יוצע לקראת השנה הבאה, צריך לסייע לחברות להקטין את תשלומי המס. מאידך, המהלך הזה יטיל הוצאות אדמיניסטרטיביות גבוהות יותר על הרשויות הממשלתיות של המדינות המשתתפות במסגרת מס החברות האירופי האחיד. לכן, ההערכה היא שרק מעטות מ-27 המדינות החברות באיחוד תסכמנה להנהיג מס חברות אחיד.

המחקר גם מצביע על בעיות סבוכות בהנהגת מס החברות האחיד. אחת מהן היא חלוקת ההכנסות ממס החברות בין המדינות החברות, למרות שהמדינות החברות עדיין יכולות לקבוע את שיעור מס החברות שלהן. גם עורך המחקר גורס, כי המעבר למס חברות אחיד ישבש קבלת החלטות על השקעות.

גם בבריסל מובע החשש שהמהלך של הנהגת מס חברות אחיד באירופה יחזק את המתנגדים לחוקה האירופית. הם ישתמשו בצעד הזה כנשק לגייס התנגדות להצעת החוקה. במיוחד הנימוק נגד המיסוי האחיד יועלה באירלנד, המתכוונת להביא את הצעת החוקה להכרעת האירים במשאל עם.

בריסל חוקרת הסדרי המיסוי בספרד

נציבות האיחוד האירופי פתחה בחקירה מקיפה של הסדרי המיסוי הנהוגים בספרד שאפשרו לחברות ספרדיות לבצע השתלטויות על חברות בריטיות. הנציבות ביקשה הבהרות מספרד ביחס להסדרי המיסוי לגבי החברות שביצעו את הרכישות.

החקירה מתנהלת ביחס לשלוש עסקות רכישה שבוצעו במהלך החודשים האחרונים: איברדרולא ביצעה עסקה של רכישת חברת סקוטישפאר בסכום של 17 מיליארד יורו, טלפוניקה רכשה את מפעילת טלפון הסלולרי Q2 ואילו הבנק הספרדי הגדול רכש את הבנק האנגלי אבי. רכש נוסף היה של חברת התשתיות הגדולה פראוויל שרכשה את החברה להפעלת שדות התעופה בבריטניה BAA.

אם מהמידע שיתקבל מספרד יתברר שההטבות במיסוי שניתנו לחברות בעסקות האלה הן בניגוד לחוקי התחרות של האיחוד האירופי, יצטרכו לבצע שינויים באישורים לעסקות הרכישה האלה. לא מן הנמנע שהחברות הספרדיות יידרשו לשלם את החיסכון במס עקב ההקלות שניתנות להן.

משבר בשיחות עם סינגפור ביחס לחייבי מס אירופאים

נוצר משבר בשיחות בין האיחוד האירופי לבין ארגון מדינות דרום מזרח אסיה ביחס להסכמי שיתוף הפעולה כשלב להסכם אזור סחר חופשי. האיחוד האירופי מתנה הסכמים אלה בכך שהארגון ישתף פעולה בחשיפת מפקידים אירופאים בבנקים במדינות האזור, ובמיוחד בסינגפור, כדי שישלמו את המס המגיע מהם.

הדיונים נקלעו למשבר בשל סירוב סינגפור למסור את המידע המבוקש שנועד להבטיח שהאירופאים ישלמו מס על תשלומי הריבית שהם מקבלים בבנקים בסינגפור. עמדה דומה נוקטת גם הונג קונג. העמדה של סינגפור נובעת מן העובדה שנקטה במדיניות כדי להפוך לבסיס בנקאי של האזור ומספר גדול של בנקים מאירופה וארה"ב פתחו שלוחות כדי לנהל פיקדונות של לקוחות מקומיים זרים.

עתה נעשים מאמצים ע"י בכירים באיחוד האירופי כדי לשכנע את הסינגפורים לקבל את דרישת האיחוד האירופי. הם מזהירים, שישנה סכנה שסינגפור תהיה למקום של מכבסת הון שחור, כיוון שחוסלו רוב מקלטי המס האחרים בשנים האחרונות.